

FAKULTA LÉKAŘSKÝCH VĚD UNIVERZITY V AARHUS

Ing. Rudolf RYCHLÝ, CSc.

Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně, Hradec Králové

Univerzita v Aarhus byla založena v roce 1928 jako druhá dánská univerzita. První budova univerzitního areálu byla v městském parku dokončena v roce 1933, kdy byla také zahájena výuka medicíny. Trvalo to ale dalších dvacet let než byla plně uznávána Lékařská fakulta, která v roce 1992 fúzovala se samostatnou Královskou vysokou školou pro stomatology. Od té doby se používá dnešní název Fakulta lékařských věd. Budovy univerzitního areálu o celkové podlažní ploše 200 000 m² slouží k výuce a ubytování studentů společenských věd, teologie, přírodních věd a medicíny. Vně areálu (30 000 m²) je např. řada kateder umělecké fakulty a katedra botaniky a psychologie.

Až do roku 1970 byla univerzita v Aarhus soukromou nadací, v uvedeném roce se stala státní školskou institucí, za jejíž chod zodpovídá rektor, který zajišťuje plnění dlouholetého plánu a rozpočtu stanoveného senátem. Senát sestává z děkanů pěti fakult univerzity, dvou zástupců pedagogického personálu, dvou zástupců technicko-administrativních pracovníků, tří zástupců studentů a dvou členů jmenovaných státní správou (experti z oblasti výzkumu a školství).

V roce 1993 studovalo na pěti fakultách univerzity v Aarhus celkem 17 303 studentů, nově bylo přijato 2753 studentů a promováno 1038 studentů. Na Fakultě lékařských věd studovalo 1631 studentů, o které se staralo 343 pedagogicko-výzkumných pracovníků. Z celkového počtu 2643 pracovníků univerzity bylo 1279 technicko-administrativních pracovníků. Z celkové částky 1,171 miliardy dánských korun (DKK) výdajů univerzity v roce 1993 připadala částka 354 miliónů DKK na Fakultu lékařských věd a stejná částka na Fakultu věd (3675 studentů a 487 pedagogů). Technické a administrativní výdaje univerzity tvořily 169 miliónů DKK.

Fakulta lékařských věd je rozdělena do tří hlavních sekcí zabývajících se biomedicínskou teorií, klinickou praxí a zubním lékařstvím. Většina preklinických a paraklinických kateder fakulty tvoří tzv. Biomedicínské středisko Aarhus, umístěné v univerzitním areálu. Klinická sekce je složena z jednotlivých oddělení Fakultní nemocnice v Aarhus, která sestává z městské a komunální nemocnice v Aarhus, nemocnice v Marselisborgu a psychiatrické nemocnice v Aarhus.

S 1300 studenty všeobecné medicíny a 254 studenty stomatology pracuje na plný úvazek 22 profesorů, 10 klinických profesorů (27 klinických profesorů na částečný úvazek), 262 docentů, 10 klinických docentů (92 klinických docentů na částečný úvazek), 52 pedagogů na částečný úvazek, 35 jiných pedagogicko-výz-

kumných pracovníků a 421 pracovníků jiných kategorií. Na škole pro stomatology je 77 docentů na plný úvazek a 100 technicko-administrativních pracovníků.

Školní rok se dělí na dva semestry: podzimní semestr (1. září až 31. prosince 1994) a jarní semestr (1. února až 30. května 1995). Zkouškové období je leden a červen. Veškerá výuka je v dánštině. Většina zahraničních zájemců o studium medicíny absolvuje před zahájením studia alespoň základní kurs dánštiny trvající tři a půl týdne (konají se každý leden a srpen).

První část studia medicíny trvá tři roky (BSc) a zahrnuje:

Základní vědecké předměty

Lékařská chemie, biofyzika, obecná a speciální histologie, makroskopická anatomie, genetika a statistika, lékařská biochemie, fyziologie a neuroanatomie.

Společenské a behaviorální předměty

Psychologie zdraví, lékařská sociologie, teoretická epidemiologie, lékařská filozofie a vědecká teorie.

Klinické předměty

První pomoc a resuscitace, klinická symposia.

Druhá část studia (A) trvá jeden a půl roku a zahrnuje následující předměty:

Klinické předměty

Interní medicína, chirurgie, anesteziologie, epidemiologická onemocnění, sexuologie, komunikace lékaře s pacientem.

Paraklinické předměty

Klinická genetika, klinická chemie, diagnostická radiologie, lékařská mikrobiologie a klinická imunologie, farmakologie, patologická anatomie (všeobecná část), klinická výživa.

Společenské a behaviorální předměty

Medicína životního prostředí, medicína chorob z povolání.

Druhá část studia (B) trvá dva roky a sestává z předmětů:

Klinické předměty

Interní medicína, chirurgie, všeobecná medicína, gynekologie a porodnictví, pediatrie, psychiatrie, neu-

rologie a neurochirurgie, onkologie, dermatologie a venerologie, oftalmologie, otorinolaryngologie, nukleární medicína, revmatologie a fyzikální medicína.

Paraklinické předměty

Patologická anatomie (speciální část), klinická farmakologie.

Společenské a behaviorální předměty

Sociální medicína, soudní lékařství.

Akademické tituly: BSc (3 roky studia), cand. med. (6,5 roku), PhD (9,5 roku).

Výuka stomatologie zahrnuje deset semestrů studia, které je rozděleno na nižší studium, základní biologickou a technickou výuku, a na vyšší studium klinických předmětů. Výuka probíhá formou přednášek a skupinové výuky, včetně instruktáží a ukázek, laboratorních cvičení a odontologického ošetření pacientů a rovněž interaktivní výukou pomocí počítačů.

Nižší stupeň studia probíhá v prvních čtyřech semestrech, kdy jednotlivé semestry zahrnují výuku odpovídající 267, 302, 280 a 353 hodinám. Studijní program stomatologie tvoří předměty: anatomie, chemie, nauka o dentálních materiálech, sociální stomatologie, morfologie zubů, obecná fyziologie, biochemie, genetika, mikrobiologie, patologická anatomie a farmakologie.

Vyšší studium je v posledních šesti semestrech (výuka odpovídající 589, 504, 473, 428, 512 a 441 hodinám za semestr). Ve studijním programu jsou předměty: všeobecná a speciální chirurgie, orální diagnóza, radiologie, plánování léčby, nauka o čelisti, periodontologie, nemoci zubů, protetika, dětské zubní lékařství, gerontologie a ortodoncie. Klinická výuka je povinná a zahrnuje stomatologické ošetření pacientů o celkové délce 1830 hodin. Součástí závěrečného roku studií je práce na úkolu z klinického nebo teoretického předmětu, který si student volí.

Škola má na 150 zubařských souprav a spolupracuje se stomatologickými klinikami v oblasti Aarhus.

Vedle vlastní knihovny s on-line vstupem do katalogů Státní knihovny v Aarhus je zde rovněž počítačová místnost pro samostudium pomocí počítačů.

Získané akademické tituly ve stomatologii: BSc (3 roky), cand. odont. (5 let), PhD (8 let).

Státní knihovna umístěná v univerzitním areálu je hlavní knihovnou pro univerzitu v Aarhus a pro další vyšší vzdělávací instituce v Aarhus. Knihovna má na

36 000 m polic s knihami, dostává kopie všech publikací vydávaných v Dánsku. Knihovna je napojena na různé databáze.

Při zahájení studia na Fakultě lékařských věd se skládá vložné ve výši 500 DKK, které se při promoci vrací zpět. Jinak se za výuku v Aarhus nevybírají žádné poplatky, ale studenti ze zahraničí musí mít a prokázat dostatečné finanční zdroje na krytí životních nákladů během studia v Dánsku (v Aarhus je to v průměru asi 5500 DKK za měsíc) ve formě hotovosti či účtu v dánské bance, včetně zpátečního lístku z Dánska do své vlasti. Ke studiu v Dánsku je zapotřebí získat povolení k pobytu. Kromě dánské 13stupňové známkové stupnice (13 - vynikající, od 5 neprospěl) používá při zkouškách ohodnocení prospěl/neprospěl. Vedle tradičních písemných a ústních zkoušek je zaváděna i forma písemného přezkoušení doma a vyhodnocení aktivní a uspokojivé účasti studenta ve třídách (studijních skupinách) s krátkými písemnými nebo ústními prezentacemi ve třídě. Vedle interních zkoušejících se zkouší i pomocí externích spolupracovníků.

Fakulta nabízí svým studentům roční výzkumný program, po jehož absolvování uděluje diplom lékařského výzkumu. Postgraduální tříleté studium (PhD) zahrnuje výzkumný úkol a studijní program sestávající z řady povinných a volitelných kursů vztahujících se k příslušnému výzkumnému úkolu. Výzkumné profesury jsou vypsány v těchto oborech: dermatovenerologie, oftalmologie, vaskulární biologie, výzkum růstových hormonů.

Fakulta má tzv. strategické výzkumné skupiny, které pracují v následujících oborech: kardiiovaskulární onemocnění, základní psychiatrický výzkum, biologie buněk a experimentální nefrologie, klinický stomatologický výzkum, výzkum životního prostředí, epidemiologie, experimentální chirurgický výzkum, hematologie, infekční patogenese a imunitní reakce, lékařská genetika, molekulární onkologie a vývojová biologie, neurobiologie, stereologie, struktura a funkce membránových proteinů, pojivová tkáň a motorické systémy.

Fakultní Středisko výzkumu biomembrán spolu s Centrem pro biotechnologický lékařský výzkum a Střediskem pro výzkum lidských genomů se v letech 1991-1995 zúčastňují státního programu biotechnologického výzkumu a vývoje.

Do redakce došlo 14. 11. 1994